

2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Шитікова Л. В. Формування ефективного механізму управління трудовими ресурсами – ключове завдання підприємств агропромислового комплексу / Л. В. Шитікова // Економіка і регіон. - 2012. - № 2. - С. 105-108.

УДК 336.221.4

С. С. МАЛЕЦЬ
Мукачівський державний університет

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

На практиці неможливо побудувати абсолютно справедливу податкову систему. Це пов'язано з необхідністю враховувати надзвичайно велику кількість факторів економічного, політичного, культурного та історичного характеру. Крім того, платники податків не завжди сприймають законодавчо встановлену величину податкового навантаження як задану. Обов'язково виникають спроби законного або незаконного зменшення сплати податків. Необхідно враховувати і політичний фактор – розроблені елементи податкової системи спрямовані на підтримку інтересів найбільш впливових політичних груп в країні.

Досвід економічних реформ, які впроваджувались протягом останніх десятиріч у Польщі є надзвичайно актуальним для України, яка зорієнтована на інтеграційні процеси з ЄС. Польща офіційно стала членом ЄС 1 травня 2004 року, але вже з 1998 року активно запроваджувала податкові реформи, однією із перших серед яких був перехід на спрощену систему оподаткування для фізичних осіб-підприємців. Серед основних критеріїв вступу країни до ЄС були: стабільність економічних та політичних процесів, дотримання принципів ринкової економіки, ефективна протидія корупції, стійкість ринкових структур конкуренції, яка існує в ЄС, можливість виконати всі зобов'язання, які випливають із членства в ЄС [1].

У Польщі виділяють такі види податків:

1) прибутковий податок для фізичних осіб (PIT) сплачує кожен, хто отримує дохід у формі заробітної плати або у результаті підприємницької діяльності. Один із способів розрахунку податку – це так звані податкові пороги. У Польщі є два податкових порога:

– якщо заробіток протягом року склав менше 85528 злотих, ставка податку 18%;

– якщо заробіток протягом року склав більше 85528 злотих, податок складе 32%.

До осіб, що здійснюють підприємницьку діяльність, застосовується так званий лінійний податок, який становить 19% від отриманого доходу.

До 30 квітня кожного року, кожен платник податків (особа, яка сплачує податок) повинен подати до податкової інспекції податкову декларацію PIT.

2) Прибутковий податок від юридичних осіб (СІТ) стосується з загального доходу, отриманого на території Польщі юридичними особами. Це єдиний податок і становить 19%.

3) Податок на нерухомість нараховується на нерухомість у вигляді: земельної ділянки; будівлі або її частини; споруди або її частини пов'язаної із здійсненням підприємницької діяльності. Розмір податку визначають гміни. Ставки оцінюються за 1 квадратний метр і не можуть перевищувати ставок, оголошених Міністром фінансів на даний рік. Фізичні особи сплачують податок у 4 частинах: до 15 березня; до 15 травня; до 15 вересня; до 15 листопада кожного року [2].

За результатами проведених реформ в Грузії відбулось скорочення кількості податків з 22 до 6, спрощення процедур та розширення податкової бази. Було знижено лише деякі податкові ставки, найбільше – соціальний внесок – з 33 до 20%. На пізніших етапах (2007-2009 рр. і 2010-2011 рр.) ставки знижували радикально. Після злиття прибуткового і соціального податків ставка єдиного податку становила 26%, потім була знижена до 20% з перспективою подальшого зниження до 18% у 2013 р. і до 15% у 2014 р., що дозволило значно знизити фіскальний тиск на фонд оплати праці. Була також встановлена низька (на рівні 15%) ставка податку на прибуток підприємств. ПДВ знижено з 20% до 18%.

В результаті цієї реформи податкові надходження до бюджету Грузії з 469 млн. дол. у 2003 році становили 2,2 млрд. дол. у 2007 році, тобто збільшення становило 2,7 рази [3, с. 37].

Розвиток економіки України, як, свого часу і Польщі та Грузії є неможливим без активізації малого та середнього бізнесу. Саме тому реформування податкової системи повинно спрямовуватися на зменшення податного навантаження саме для даного сектору економіки, а також на активізації інвестиційно-інноваційної активності бізнесу. Аналіз спрямованості та результатів податкових реформ у Польщі та Грузії довів, що шляхом проведення активних та прогресивних податкових реформ можливо є не тільки стимулювати економічні та соціальні процеси в країні, а й забезпечити суттєве підвищення конкурентоспроможності країни. Практичне втілення іноземного досвіду повинно відбуватися з врахуванням особливостей розвитку економіки України, соціальних та психологічних особливостей суб'єктів економічної діяльності та особливостей інституціональної структури реального сектору країни.

Література

1. James Gwartney, Robert Lawson, and Joshua Hall. 2016 Economic Freedom Dataset, published in Economic Freedom of the World: 2016 Annual Report: Fraser Institute, 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.freetheworld.com/datasets_efw.html.
2. Georgia Pocket Tax Book [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.pwc.com/ge/en/assets/pdf/ge_pocket_tax_book_2011_pdf.
3. Буракова Л. А. Почему у Грузии получилось / Л. А. Буракова. – М. : Юнайтед Пресс, 2011. – 95 с.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>